ÖNSÖZ ..... **XI**
GİRİŞ **1**
KLASİK NAZIM ŞEKİLLERİNİN OLUŞUMU VE SİSTEMİ **1**
Genel Kavram ve Terimler *1*
Nazım Şekli Hakkında Genel Kavramlar *3*
Mahlas: Şairin Şiirdeki Adı/İmzası *3*
Vezin: Mısranın Boy Ölçüsü *3*
Kafiye: Nazım Biriminin Ölçüsü *6*
Nazım Birimi ve Nazım Biçimi *10*
Mısra Birimi 11
Beyit Birimi 12
Bent Birimi 15
Kafiye Düzeni: Nazım Şeklinin Belirleyicisi *15*
Gazel ve Mesnevi: Temel Nazım Şekilleri *20*
Kafiye-Nazım Birimi İlişkisi: Nazım Şekillerinin Tasnifi *22*
Tek Kafiyeli Şiirler: Gazel ve Kıta Tipi *23*
Çok Kafiyeli Şiirler: Mesnevi ve Terkib-bent *25*
1. Beyit birimli-tek kafiyeli şiirler: Gazel ve Kıta 25
2. Bent birimli-tek kafiyeli şiirler: Gazel tipi musammat ve tercî-bent 26
3. Beyit birimli-çok kafiyeli şiirler: Mesnevi 30
4. Bent birimli-çok kafiyeli şiirler: Terkib-bent 31
Ara Örnekler: Çok Şekillilik *32*
Nazım Şeklinin Formülü: Nazım Şeklinin Matematiği *34*
Şiir İsimlendirmeleri: Şekil mi, Tür mü? *37*
Şekil-Üslûp İlişkisi *39*
Şekil-Tür Ayrımı *40*
Sonuç *41*
Nazım Şekli Tasnif Tablosu *43*
TEK KAFİYELİ NAZIM ŞEKİLLERİ (BEYİT BİRİMLİ) **45**
GAZEL TİPİ **45**
Beyit Birimli (İlk Birimi Mukaffâ) Tek Kafiyeli Şekiller *45*
Müsennâ/İkili: Tek Kafiyeli Nazım Şekillerinin Temeli *45*
GAZEL/ TEMEL NAZIM BİÇİMİ **47**
Gazel Şeklinin Adı *47*
Gazelin Tanımı *47*
Gazelin Kafiye Düzeni *48*
Gazelin Oluşumu *48*
Gazelin Uzunluğu *53*
Gazelin Beyitleri *54*
Gazelde Bazı Özellikler *61*

Dü-matlâ *62*
Musarrâ, Müselsel Gazel *63*
Yek-âhenk, Yek-âvâz Gazel *66*
Başlıklı Gazel *67*
Mülemmâ Gazel *68*
Müşterek Gazel *70*
Taştirle *71*
Müstezad Gazel *72*
Müzeyyel Gazel *73*
Çift/Çapraz *74*
Mütekerrir Gazel *74*
Ön Kafiyeli veya Ön Redifli Gazel *76*
Muvaşşah *77*
Noktasız Gazel *78*
Elifsiz Gazel *78*
Reddü'l-acûz *79*
Aks *80*
Müzik Terimi Olarak Gazel *80*
Gazelle Benzer Şekiller Arasındaki İlişki ve Problemler *81*
Gazel ile Müzeyyel Gazel ve Kaside İlişkisi *81*
Musammat Gazel ile Murabbâ İlişkisi *85*
Gazel ve İki Beyitli Manzumeler *96*
Gazel ile Nazm/Nazım İlişkisi *96*
TUYUK: İki Beyitlik Gazel Çeşidi **101**
RÜBÂİ: Özel Vezinli İki Beyitlik Gazel **108**
Rübâi Vezinleri 109
Rübâinin Nazım Birimi 110
Musarrâ/Müselsel Rübâi 110
Müstezad Rübâi 110
Rübâi Adlı Şiirler *112*
Rübâi Veznindeki Şiirler *113*
Rübâi ile Gazel ve Tuyuk İlişkisi *117*
KASİDE: Çok Bölümlü Gazel **120**
Kasidenin Tanımı ve Özellikleri *120*
Kasidenin Başlığı veya Adı 124
Kaside Beyitlerinin İsimleri 125
Kasidenin Bölüm veya Parçaları 125
Kasidenin İç Düzeni / Kompozisyonu *129*
Kasidenin Uzunluğu *132*
Kaside ile Müzeyyel Gazel İlişkisi *136*
Kaside-beççe *137*
Kaside ile Murabbâ İlişkisi *139*
Kaside Bölümlerini Taşıyan Farklı Nazım Şekilleri *140*
Kaside Bir Tür müdür? *142*

Musiki Terimi Olarak Kaside *143*
TEK KAFİYELİ NAZIM ŞEKİLLERİ (BENT BİRİMLİ) **145**
GAZEL TİPİ MUSAMMATLAR **145**
Bent Birimli Tek Kafiyeli Şekiller *145*
Bentteki Mısra Sayısına Göre Tek Kafiyeli Musammatlar *145*
Musammatların Genel Özellikleri *145*
Muaşşerden Uzun Musammatlar *146*
MÜSELLES (ÜÇLÜ) / TESLÎS (ÜÇLEME) *150*
MURABBÂ (DÖRTLÜ) / TERBÎ (DÖRTLEME) *158*
Terbî (Dörtleme) ve Taştir *167*
Murabbânın Halk Şiiriyle İlgisi *176*
Murabbâ ile Tercî-bent İlişkisi *178*
Murabbâ ile Musammat Gazel/Kaside İlişkisi *179*
Tek Bentlik Murabbâ Olur mu? 184
Murabbâ ve Terkib-bent Ayrımı *185*
Mutavvel Murabbâ *186*
Çift Matlâlı Murabbâ *188*
Redd-i Matlâlı Murabbâ *189*
Murabbâ ve Şarkı *189*
MUHAMMES (BEŞLİ) / TAHMİS (BEŞLEME) *195*
Müstezad Muhammes *199*
Tahmis/Taştir *200*
Tazmin Yoluyla Muhammes 206
Müşterek Muhammes 206
Muhammesle Diğer Şekillerin İlişkisi *206*
Mahammes ile Tercî-bent İlişkisi 207
Muhammes ve Tardiye İlişkisi 208
Muhammes ve Tek Bentli Şiirler 210
Muhammes ve Çok Kafiyeli Şiirler 210
Muhammes Şarkı *210*
MÜSEDDES (ALTILI) / TESDİS (ALTILAMA) *212*
Müstezad Müseddes *215*
Müseddes Oluşturma Tarzları *216*
Tesdis Yöntemiyle Müseddes 216
Tazmin Yoluyla Müseddes 219
Vasıtası Müfret Beyit Olan Müseddes *220*
Müseddesin Diğer Şekillerle İlişkisi *221*
Müseddes ve Altı Mısralık Bentler 222
Müseddes ile Tercî-bent İlişkisi 222
Müseddes ve Terkib-bent 227
MÜSEBBÂ (YEDİLİ) / TESBÎ (YEDİLEME) *232*
Müsebbâ ve Tercî-bent 235
MÜSEMMEN (SEKİZLİ) / TESMÎN (SEKİZLEME) *238*
Tesmîn (Sekizleme) *241*

Müsemmen ile Tercî-bent İlişkisi 242
Müsemmen ile Terkib-bent İlişkisi 245
MÜTESSÂ (DOKUZLU) / TETSİ (DOKUZLAMA) 248
MUAŞŞER (ONLU) / TA'ŞÎR (ONLAMA) 252
Muaşşerin Tercî-bentle İlişkisi 259
BENTLERİ ONAR MISRADAN UZUN GAZEL TİPİ MUSAMMATLAR 262
ONBİRLİ 264
ONİKİLİ 269
ONÜÇLÜ 273
ONDÖRTLÜ 274
ONBEŞLİ 277
ONALTILI 279
ONYEDİLİ, ONSEKİZLİ, ONDOKUZLU 281
YİRMİLİ 283
YİRMİİKİLİ 287
TEK KAFİYELİ NAZIM ŞEKİLLERİ (BEYİT BİRİMLİ) 289
KITA TİPİ 289
KITA 289
Kıtanın Tanımı 289
Kıtanın Şekil Özellikleri 289
Musammat Kıta 294
Kıta ve Beyit Birimli Manzumeler 296
TEK KAFİYELİ NAZIM ŞEKİLLERİ (BENT BİRİMLİ) 299
KITA TİPİ MUSAMMAT 299
Terkib-bent ve Tercî-bentlerin Genel Özellikleri 299
TERCÎ-BENT 303
Şeklin Adı 303
Tercî-bendin Oluşumu 303
Tercî-bendin Tanımı 305
Tercî-bentlerde Bent Uzunluğu 306
Tercî-bendin Uzunluğu 317
Bentlerin Kafiye Düzeni 318
Tercî-bentlerde Vasıta Mısraları 322
Müzdeviç Tercî-bent 328
TARDİYE: Mısra Vasıtalı Tercî-bent 334
Tercî-bent ile Diğer Musammatların Ayrımı 346
Müzdeviç Tercî-bent ile Terkib-bendin Farkı 351
Tercî-bent ve Kaside 352
ÇOK KAFİYELİ NAZIM ŞEKİLLERİ (BEYİT BİRİMLİ) 357
MESNEVİ TİPİ 357
Mesnevi 357
Şeklin Adı ve Tanımı 357
Şekil Özellikleri 357

Kaside ve Mesnevi *359*
Mesnevide Dil ve Anlatım *365*
Manzum Kitap/ Eser Olarak Mesnevi *366*
Hamse *371*
ÇOK KAFİYELİ NAZIM ŞEKİLLERİ (BENT BİRİMLİ) 373
MESNEVİ TİPİ MUSAMMAT 373
TERKİB-BENT 373
Şeklin Adı *373*
Terkib-bendin Oluşumu *373*
Bent Uzunluğu *378*
Terkib-bendin Uzunluğu *383*
Bentlerin Kafiye Düzeni *385*
Terkib-bentte Vasıta Mısraları *388*
Terkib-bent ile Benzer Şekillerin Ayrımı *397*
Terkib-bent ve Kaside *401*
NAZIM ŞEKİLLERİNE EK 405
MÜSTEZAD *406*
Müstezad Beyit 406
Müstezad Rübâi 406
Müstezad Kıta 407
Müstezad Mesnevi 407
Müstezada Dönüştürme 408
Müstezad Musammat 408
BAHR-I TAVİL *410*
KAYNAKLAR 413
DİZİN 425